

נפגעי עבירה - זכויות והליכים

נפגע עבירה הוא מי שנפגע במישרין מעבירה פלילית או בן משפחה של מי שהעבירה גרמה למותו. ייצוג נפגעי עבירה מתבצע לרוב עוד בטרם פתיחת הליך פלילי נגד מבצע העבירה וזאת על מנת ולהבטיח שזכויותיו של נפגע העבירה יישמרו לאורך כל הדרך וכן שיקבל את הפיצוי המגיע לו עוד במסגרת ההליכים הפליליים. בנוסף, נפגעי עבירה רשאים להוציא צווים המרחיקים את הפוגע מסביבתם ואף זכאים לתבוע פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו להם עקב המעשים הפליליים שנחשפו להם. עו"ד אסף דוק מלווה ומייצג נפגעי עבירה מראשית ההליכים הפליליים המתקיימים בעניינם ודואג למיצוי זכויותיהם והכלים העומדים לרשותם נגד מי שפגע בהם.

מיהו נפגע עבירה?

נפגע עבירה הוא כל מי שנפגע ממעשה עבירה פלילית באופן ישיר. אם העבירה עצמה גרמה למותו של האדם, נפגעי העבירה הם בני משפחתו מדרגה ראשונה של אותו האדם. סעיף 2 לחוק זכויות נפגעי עבירה התשס"א 2001, מגדיר מיהו נפגע עבירה: "מי שנפגע במישרין מעבירה, וכן בן משפחה של מי שהעבירה גרמה למותו, למעט החשוד, הנאשם או הנידון". "בן משפחה" הוא מי שהיה בן זוגו בעת מותו, לרבות ידועים בציבור, ילדיו, אחיו, ובהעדרם של כל אלה מי שהיה אפוטרופסו בעת מותו.

החוק מבחין בין נפגעי העבירה השונים לפי סוג וחומרת העבירה ובהתאם לכך מוקנות להם זכויות;

□ **עבירה** - עבירה, למעט עבירת תעבורה שמתקיימים בה כל אלה:

- (1) היא מסוג עוון או פשע.
- (2) היא נעברה בישראל, ואם נעברה מחוץ לישראל בית משפט בישראל דן בה.
- (3) חקירתה תיעשה בידי הגוף החוקר והתביעה בה תנהל בידי תובע.

□ **נפגעי עבירת מין ואלימות** - עבירה מן העבירות המנויות בתוספת הראשונה לחוק.

□ **נפגעי עבירת מין ואלימות חמורה** - עבירת מין או אלימות המנויה בחלק א' או בחלק ב' בתוספת הראשונה א' לחוק.

□ **עבירת תעבורה** - נפגעי עבירה בעבירות תעבורה הם רק אלו שנפגעו במהלך תאונת פגע וברח או נהרגו בעקבות נהיגה רשלנית.

להלן עיקרי זכויותיהם של נפגעי עבירה בהתאם לחוק:

□ **חנינה ושחרורים** - לנפגעי עבירות מין ואלימות יש זכות להביע את עמדתם לפני כל דיון במתן חנינה או שחרור מוקדם למי שפגע בהם.

□ **הסדר טיעון** - לפני חתימת הסדר טיעון עם עברייני אלימות או מין יש לנפגע זכות להביע את עמדתו בפני הפרקליטות.

- **עיכוב הליכים** - לפני עיכוב הליכים בעניינו, זכאי נפגע עבירת מין או אלימות להביע את עמדתו.
- **זמן סביר** - על המדינה לנהל את ההליכים בזמן סביר, בכדי למנוע עינוי דין מנפגעי העבירה.
- **ליווי במהלך חקירת המשטרה** - נפגעי עבירות מין ואלימות זכאים למלווה על פי בחירתם בזמן חקירת המשטרה, למעט מקרים נדירים בהם קצין החקירות סובר כי הדבר ישבש את החקירה.
- **כתב האישום** - נפגע העבירה ובא כוחו זכאים לעיין בכתב האישום, ואף להעתיקו.
- **מידע על הליכים** - בנוסף למידע בנוגע להליך הפלילי, ועל זכויותיו של נפגע עבירה באופן כללי, נפגעי עבירות מין ואלימות זכאים למידע על החוקר הממונה, על מעצר או שחרור בתנאים מגבילים של העברין, ועל כוונה לעכב הליכים או לגבש הסדר טיעון. לפני גיבוש הסדר טיעון, עיכוב הליכים, דיון בחנינה או שחרור מוקדם יש להודיע על כך בכתב לנפגע העבירה, כדי שיוכל לממש את זכותו להבעת דעה בעניינו.
- **הגנה** - נפגעי עבירות מין ואלימות זכאים להגנה משטרית מפני העברין או גורמים מטעמו. בבואם לתת עדות בבית המשפט זכאים הנפגעים להגנה הכוללת הפרדה מלאה, כולל מניעת קשר עיין בין הנפגע והעברין או מי מטעמו.
- **איסור פרסום** - חל איסור על פרסום שמם וזהותם של נפגעי עבירות מין ואלימות. כמו כן, כשהנפגע הוא בגיר, אין למסור הודעה למשפחתו על הפגיעה ללא הסכמתו.
- **מידע על מאסר** - נפגעי עבירה המגישים בקשה בכתב זכאים למידע על מאסרו של הפוגע, כולל חופשות, בריחות, ועדות שחרור ומועד שחרור.

ייעוץ, ליווי וייצוג משפטי לנפגעי עבירה

משרדנו מעניק ליווי וייצוג משפטי למתלוננים ולנפגעי עבירה הזכאים לתבוע פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מעבירה פלילית ממנה נפגעו, לרבות בהליכים הבאים:

א. טרם החקירה הפלילית:

- ייעוץ משפטי טרם הדיווח על עבירה פלילית שהתרחשה.
- ליווי נפגעי עבירה בזמן הגשת תלונה במשטרה.

ב. לאחר החקירה הפלילית:

- ליווי וייצוג משפטי לנפגעי עבירה לאחר הגשת תלונה במשטרה.
- הגשת ערר על תיק שנסגר בנימוק של חוסר אשמה או העדר ראיות מספיקות.
- הגשת ערר על תיק שנסגר בנימוק שלא להעמיד לדין בהיעדר עניין לציבור.

ג. בזמן המשפט הפלילי:

ליווי וייצוג נפגעי עבירה בזמן המשפט הפלילי לצורך מימוש זכויותיהם כנפגעי עבירה ע"פ חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, לרבות:

- הזכות של נפגע עבירה לנוכחות בבית המשפט.
- הזכות של נפגע עבירה לעיין בכתב האישום.
- הזכות של נפגע עבירה להביע עמדה לגבי עיכוב הליכים.
- הזכות של נפגע עבירה להביע עמדה לגבי הסדר טיעון מתגבש.
- הצהרת נפגע עבירה.
- עדות של נפגע עבירה לעונש.

ד. צווי הגנה לנפגעי עבירה:

- הגשת צו למניעת הטרדה מאיימת.
- הגשת צו הגנה מניעת אלימות במשפחה.
- הגשת צו איסור פרסום.

ה. תביעה לפיצוי כספי במסגרת הליך אזרחי:

- תביעה אזרחית לפיצוי כספי של נפגעי עבירה.
- תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים.
- פיצוי כספי מהמרכז לגביית קנסות לקטין נפגע עבירה.

□ פיצוי כספי באמצעות תביעה אזרחית של נפגעי עבירה:

במהלך התביעה האזרחית ניתן לתבוע את מי שפגע בנפגע העבירה באופן ישיר, או את מי שתרם לה (גם אם מדובר ברשלנות בלבד). כמו כן, ניתן לתבוע בהליך תביעה אזרחית גם אם לא הוגש כנגד הפוגע כתב אישום פלילי או שהוא זוכה מכל אשמה לאחר ששכר את שירותיו של עו"ד פלילי מנוסה.

התביעה האזרחית מתנהלת באופן דומה לכל תביעת נזיקין אחרת בהתאם לגובה הפיצויים אותו דורשת התביעה ומוגשת לבית משפט השלום או בית המשפט המחוזי.

מבחינת חוקי ההתיישנות, נפגע עבירה יכול לתבוע את הפוגע במהלך שבע השנים שלאחר האירוע. אם מדובר בקטין, הספירה מתחילה מגיל 18, או גיל 28 אם מדובר בפגיעה והתעללות מינית. כמו כן, מי שתובע על סמך הטרדה מינית, אינו מחויב להוכיח נזק אם הגיש את התביעה במהלך שלוש השנים שלאחר האירוע.

בכל מקרה, מכיוון שאין קשר בין זמן ההתיישנות בדין האזרחי ובין הדין הפלילי, הרי שניתן להמשיך ולהסתייע בשירותיו של עורך דין פלילי גם אם שוכרים עורך דין אזרחי במקביל לכך.

□ תביעה נגרת להרשעה בפלילים

לפי סעיף 42 לפקודת הראיות, במידה והפוגע אכן נמצא אשם בדין הפלילי, הראיות אשר לפיהן נמצא אשם יוכלו לשמש נפגע עבירה גם בדין האזרחי להוכחת אשמתו של הנאשם (אך לא על מנת לקבוע את גובה הפיצויים או לתבוע נאשמים אחרים שהיה להם צד בגרימת הנזק), וזאת במסגרת תביעה אזרחית נגרת להרשעה בפלילים. פסק התביעה חייב להיות מוגש באותו בית המשפט ובפני אותו הרכב שופטים אשר הרשיע את הנאשם תוך 90 יום מהרגע בו פסק הדין בהליך הפלילי הפך להיות חלוט (שלא היה ניתן יותר לערער עליו).

□ סוגי הנזק לפיהם ניתן לתבוע פיצויים

במהלך התביעה האזרחית ניתן לבסס את הדרישה לפיצוי כספי על מגוון רחב למדי של נזקים וביניהם פיצוי בגין הוצאות רפואיות גבוהות, פגיעה בכושר העבודה והפסדי שכר עתידיים הנובעים מכך. במידה והנפגע נהרג עקב העבירה, הפיצוי יעבור לעיזבונו.

בנוסף, ישנם גם נזקים שאינם ממוניים כגון פיצויים מוגברים אשר מטרתם לפצות את הנפגע על פגיעה בשמו הטוב או ברגשותיו או פיצויים על כאב וסבל (ובכלל זאת גם פיצויים על אובדן הנאות החיים).

ישנם גם נזקים הנקבעים על סמך אחוזי נכות בהם מכיר הביטוח הלאומי, אך במסגרת התביעה נדרשת בדרך כלל חוות דעת רפואית של שני הצדדים על מנת לקבוע מה יהיה גודל הפיצויים. לעיתים נדרשת גם חוות דעת נוספת של מומחה מטעם בית המשפט.

מתלבטים כיצד לפעול בעקבות עבירה פלילית שבוצעה נגדכם?

עבירות פליליות מותרות צלקות ופצעים בנפשו וגופו של הנפגע, במקרים רבים הפוגע הוא אדם המוכר לנפגע, ותלונה פותחת מערכה חדשה שלא קל להתמודד עימה, בנוסף על ההתמודדות עם הטרואומה של הפגיעה עצמה. לעיתים מדובר בבן משפחה, ולעיתים הפוגע הוא מעסיק או מי שהנפגע נמצא תחת מרותו, ואז קיים חשש לעתידו המקצועי של המתלונן. יחד עם זאת, זכותו החוקית והמוסרית של הנפגע לתבוע שהעבריינין ישלם את חובו, ואף למנוע ממנו לבצע עבירות דומות בהמשך. יתירה מכך, לעיתים

18/11/2019

077-5006206

052-6885006

נפגעי עבירה - זכויות והליכים

חלק מתהליך ההחלמה וההתמודדות עם הפגיעה הוא הגשת תלונה. בכדי להחליט אם להגיש תלונה וכיצד להגיש אותה כך שייגרם כמה שפחות נזק וסבל למתלונן עצמו, יש להיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה עוד בטרם הגשת התלונה. עורך דין יודיע לנפגע מהן זכויותיו, יבחן את פרטי המקרה, ישקול מה הצעד המיטבי עבור הנפגע, ויעץ, ייצג וילווה את הנפגע לכל אורך הדרך. עורך הדין יגן על זכויותיו של המתלונן במהלך החקירה והמשפט, ויפעל למתן עונש ראוי לעבריין, והגנה ותמיכה מירביות לנפגע העבירה.

זכרו כי מטרת הפרקליטות היא הרשעת הנאשם ואילו האינטרס הנזיקי של הקורבן אינו צד להליך הפלילי. משכך, משרדנו מעניק ליווי וייצוג משפטי למתלוננים ולנפגעי עבירה הזכאים לתבוע פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מעבירה פלילית ממנה נפגעו. בנוסף, משרדנו מלווה ומייצג נפגעי עבירה עוד בטרם פתיחת ההליכים הפליליים נגד מבצע העבירה, זאת על מנת להבטיח שזכויותיהם יישמרו מן ההתחלה וכן שיקבלו את הפיצוי המגיע להם גם במסגרת ההליך הפלילי המתנהל נגד האדם שפגע בהם.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה ונפגעת מעבירת מין או אלימות, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.